

Ольга Волощенко
Олександра Козак

2
КЛАС

ЗОШИТ

з розвитку зв'язного мовлення

.....

.....

.....

.....

- ☀ Вчить висловлювати власні думки усно та письмово
- ☀ Спонукає до творчості
- ☀ Доповнить будь-який підручник

Привіт! Це — твій зошит із розвитку зв'язного мовлення. Він навчатиме тебе висловлюватися влучно і грамотно.

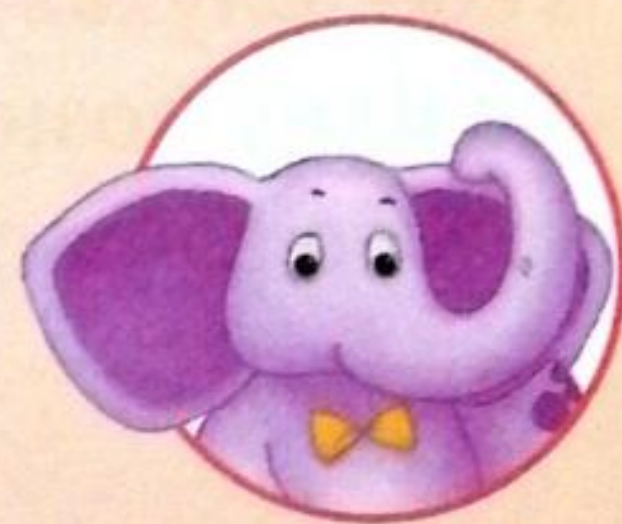
Мовознай

Пишеня

Ти зможеш складати фантастичні історії, вигадувати пригоди про цікавих персонажів, а головне — виражати свою індивідуальність, як справжній письменник чи письменниця!

Ти дізнаєшся, як бути приємним співрозмовником. Ті, хто вміють слухати інших і бути ввічливими, зазвичай мають багато друзів.

Дружисловик

Медіаша

Інколи краще один раз побачити, аніж сто разів почути. Тут ти зможеш висловлювати свої думки не лише у словах, а й у малюнках: піктограмах, схемах, коміксах — і навіть рекламних банерах!

Як слухати й чути одне одного?

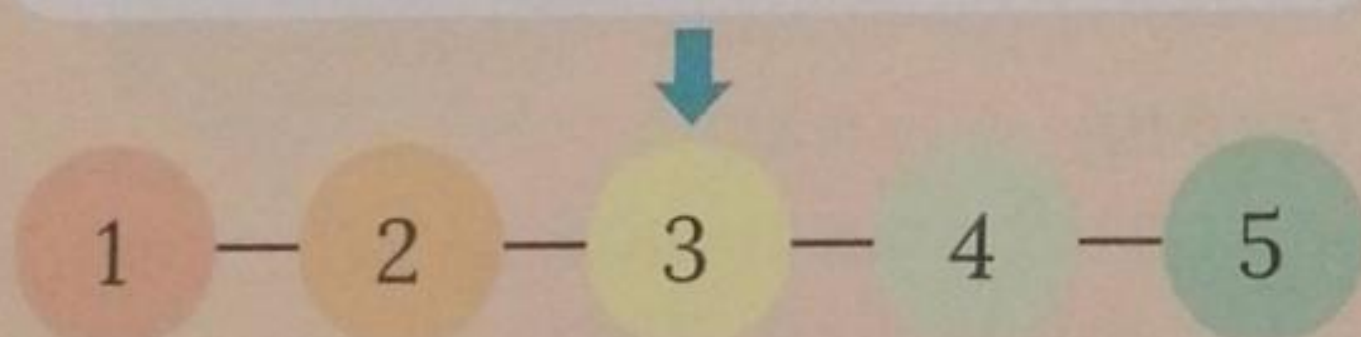
1. Перевір, чи вмієш ти уважно слухати. Пограй у гру з однокласником/однокласницею.

Правила гри

Гравець 1 – Оповідач

Розкажи Слухачеві про будь-яку подію дня, що минув.

Розглянь те, що з твоєї розповіді відтворив Слухач. Наскільки уважно він тебе слухав? Обведи відповідну позначку на шкалі в його зошиті.

Гравець 2 – Слухач

Слухай, не перебиваючи. Дивися Оповідачеві в очі.

Відтвори почуту історію. Коротко напиши чи намалюй.

- ☀ Повторіть гру, помінявшись ролями: Слухач стає Оповідачем, а Оповідач – Слухачем.

2. Хто із зображених дітей – гарні слухачі? Познач символом (✓).

3. Що допоможе співрозмовникові почути тебе? Наведи відповідні слова та словосполучення. Додай власні варіанти.

УСМІШКА СТРАХ

СПІЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

НЕЗРОЗУМІЛІ СЛОВА

ГАРНИЙ НАСТРІЙ

СЛОВА-ПАРАЗИТИ

ДРУЖНІ СТОСУНКИ

ПІДВИЩЕННЯ ГОЛОСУ

4. Віднови діалог. Які репліки свідчать про те, що Дружисловик – гарний співрозмовник?

[Blank speech bubble]

Привіт. Як справи?

[Blank speech bubble]

Ого! І як твої враження?

[Blank speech bubble]

А що тобі сподобалося найбільше?

[Blank speech bubble]

[Blank speech bubble]

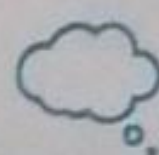

Бувай!

Як можна подавати інформацію?

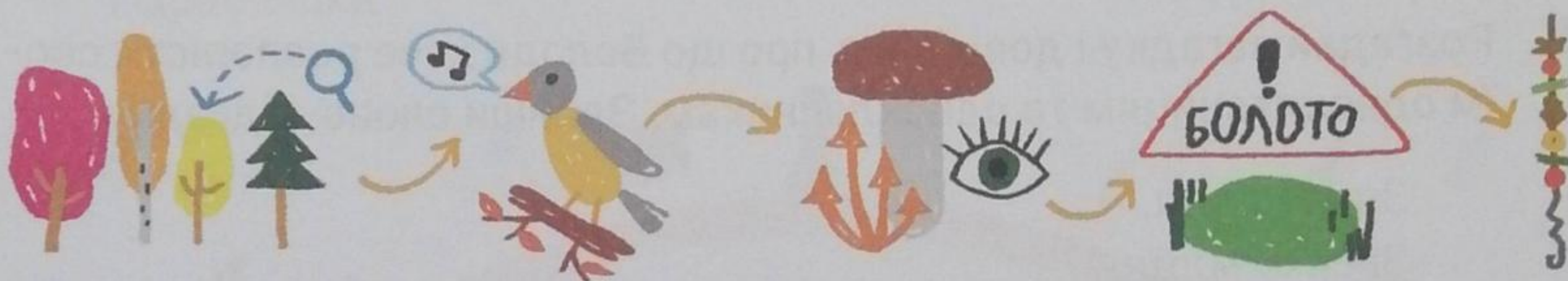
1. Влад створив ілюстрацію до уривка повісті-казки Всеволода Нестайка "Пригоди в Павутинії". Яких персонажів ти впізнала/впізнав? Підпиши.

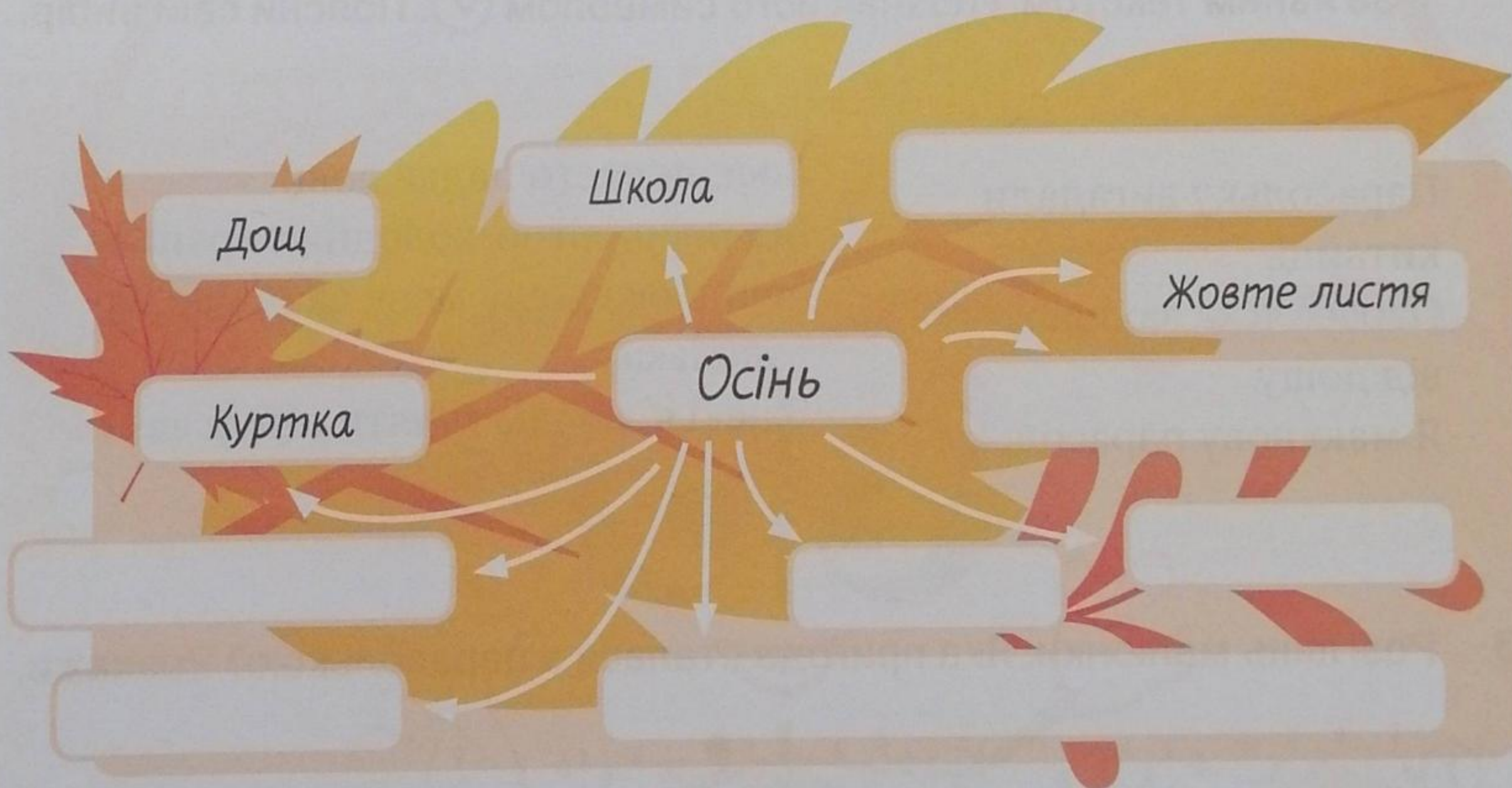
 Про що ця історія? Розкажи.

2. Який художній твір ти прочитав/прочитала нещодавно? Розкажи, про що він. Намалюй до нього ілюстрацію.

3. Одного разу другокласники пішли на екскурсію до лісу. Роман намалював схему подій. Розглянь її і розкажи, що відбувалося.

4. Після екскурсії вчителька запропонувала другокласникам створити мапу думок до слова "осінь". Подивися, що зробила Марічка. Доповни мапу власними думками. Склади і запиши одне речення, використовуючи записані слова.

Blank writing lines for the student to write a sentence using the words from the mind map.

5. Запиши, які способи подання інформації ти використала/використав на сьогоднішньому уроці.

Blank writing lines for the student to describe the methods used for information presentation.

Які ще варіанти можна запропонувати, окрім згаданих?

Як говорити і писати зв'язно?

1. Розгадай загадку і довідайся, про що Володя хоче розповісти своїм однокласницям та однокласникам. Запиши слово-відгадку.

Знизу клин,
Зверху млин.
Тече вода,
А їй не біда.

.....

2. Володя підготував два варіанти своєї розповіді. Визнач, який з них є зв'язним текстом, і познач його символом (✓). Поясни свій вибір.

Парасольку вигадали
китайці.
Парасолька захищає
від дощу.
Я маю нову парасольку.

Восени часто падає дощ.
Від непривітно-холодних крапель
осіннього дощу мене захищає па-
расолька.
З нею я люблю гуляти під дощем.

3. Розглянь малюнки. Яка пригода сталася з парасолькою? Розкажи.

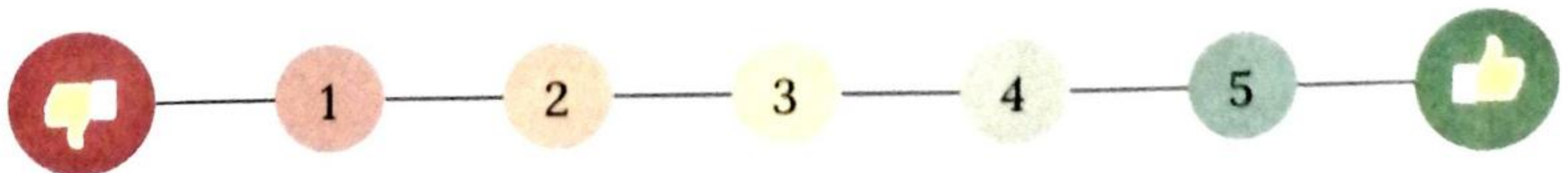
Поміркуй, чому
парасолька
не залишилася
ані з грибочками,
ані з жабкою.

4. Уяви, що твоя парасолька вміє розмовляти. Що вона могла б розповісти? Пофантазуй і напиши. За бажання проілюструй розповідь Парасольки.

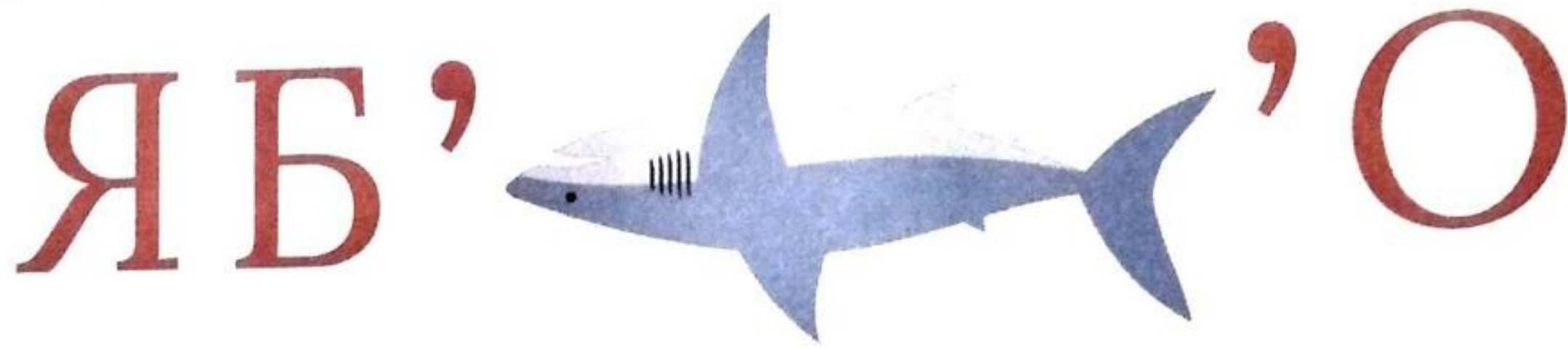
5. Наскільки зв'язний твій текст? Оціни.

Які ознаки мають предмети?

1. Розгадай ребус. Чим корисний для тебе зашифрований продукт?

2. Впиши слова – ознаки яблука.

Якої форми?

Якого кольору? Яке на смак? На що схоже?

Якого розміру?

3. Відгадай фрукти за їх ознаками. Намалюй їх і підпиши.

Жовтий
Довгастий
Запашний
Кислий

Синя
Соковита
Овальна
Невелика

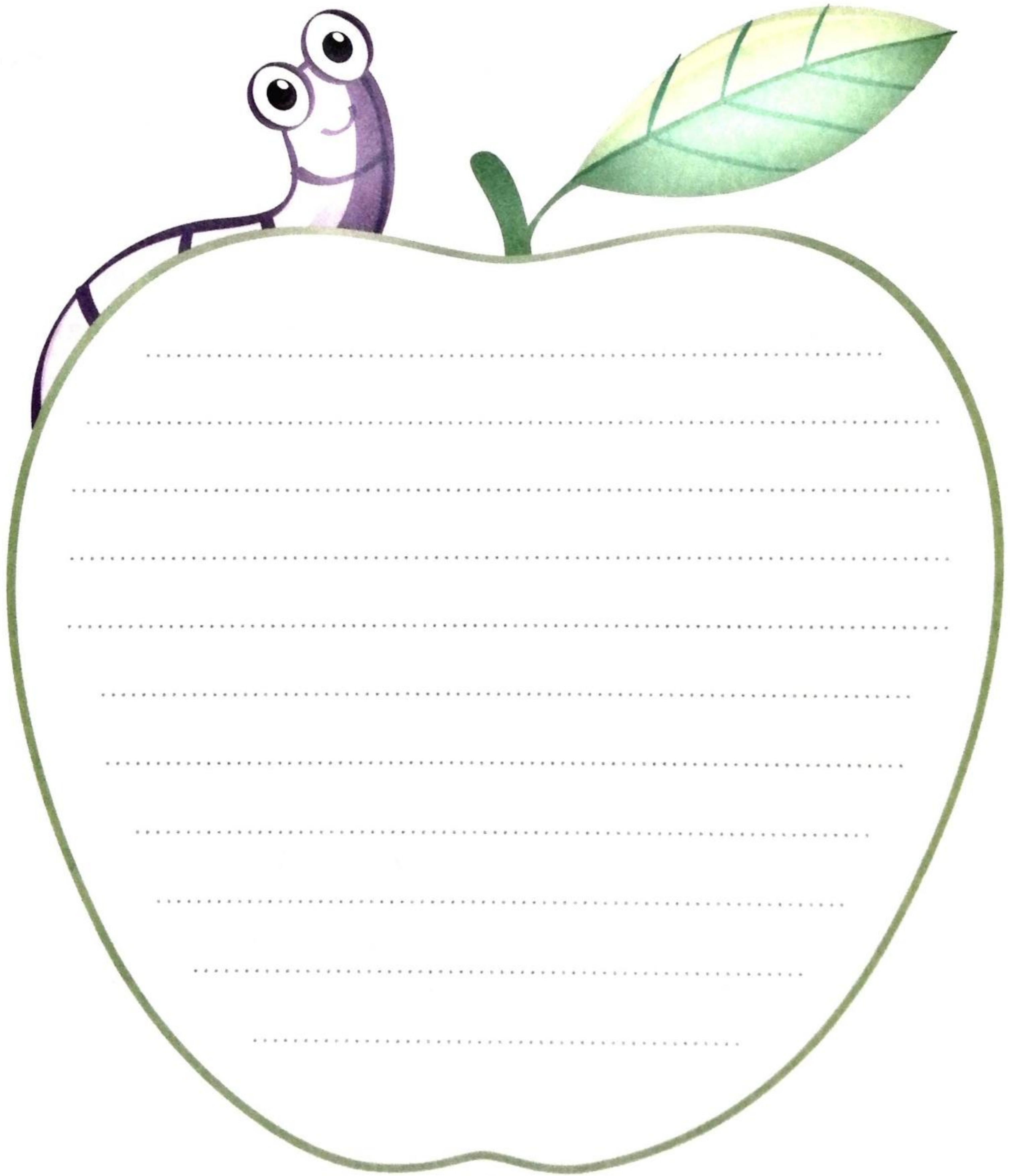

Круглий
Помаранчевий
Солодкий
Соковитий

Чи любиш ти фрукти, назви яких відгадав/відгадала? Чому?

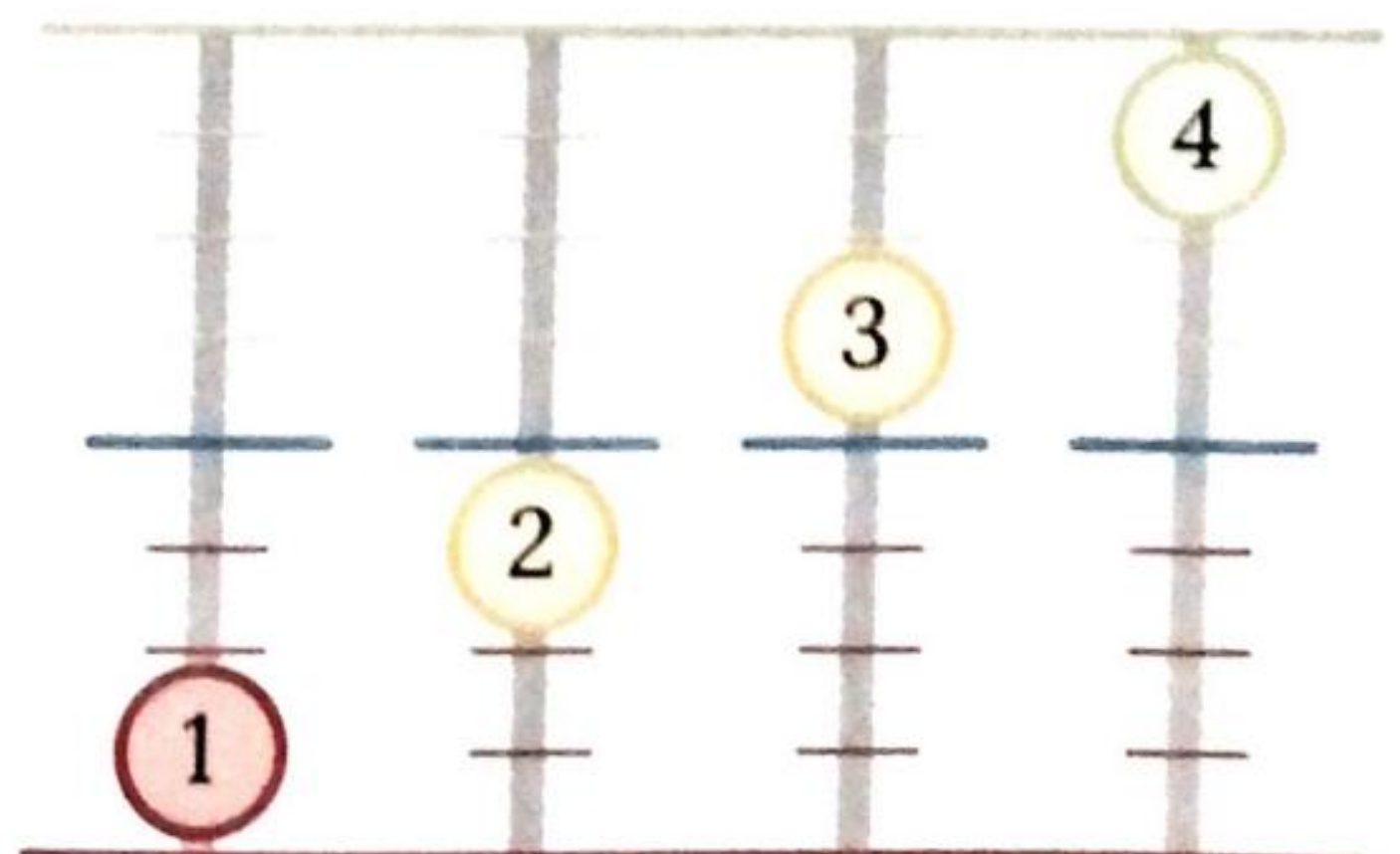
4. Хробачок хоче з'їсти твоє яблуко. Напиши, чому воно йому так подобається.

5. Перечитай свої записи. Наскільки влучний твій опис яблука? Оціни.

Скористайся завданням 2 або справжнім яблуком.

Давні істоти – які вони?

1. Розшифруй анаграму і дізнайся, якими тваринами зацікавилася Анастасія.

В И А З Д Н О Р И

2. Анастасія склала два тексти про динозаврів. Який із них є текстом-описом? Познач символом (✓). Поясни, чому ти так вважаєш.

Динозаври – надзвичайні істоти. Вони мали фантастичний, часом страшний вигляд. Кажуть, що динозаври були величезними, але це не зовсім так: деякі з них могли вміститися до геть крихітної нірки. ○

Динозаври жили на нашій планеті задовго до появи людей. Перші рештки цих тварин знайшли в Англії двісті років тому. Тепер учені не лише вивчають скелети динозаврів, а й відтворюють їх первісний вигляд. ○

3. Прочитай описи динозаврів. З'єднай їх з відповідними малюнками.

Стегозавр. Травоїдний броньований динозавр. Шипи на хвості допомагали йому захищатися від хижаків.

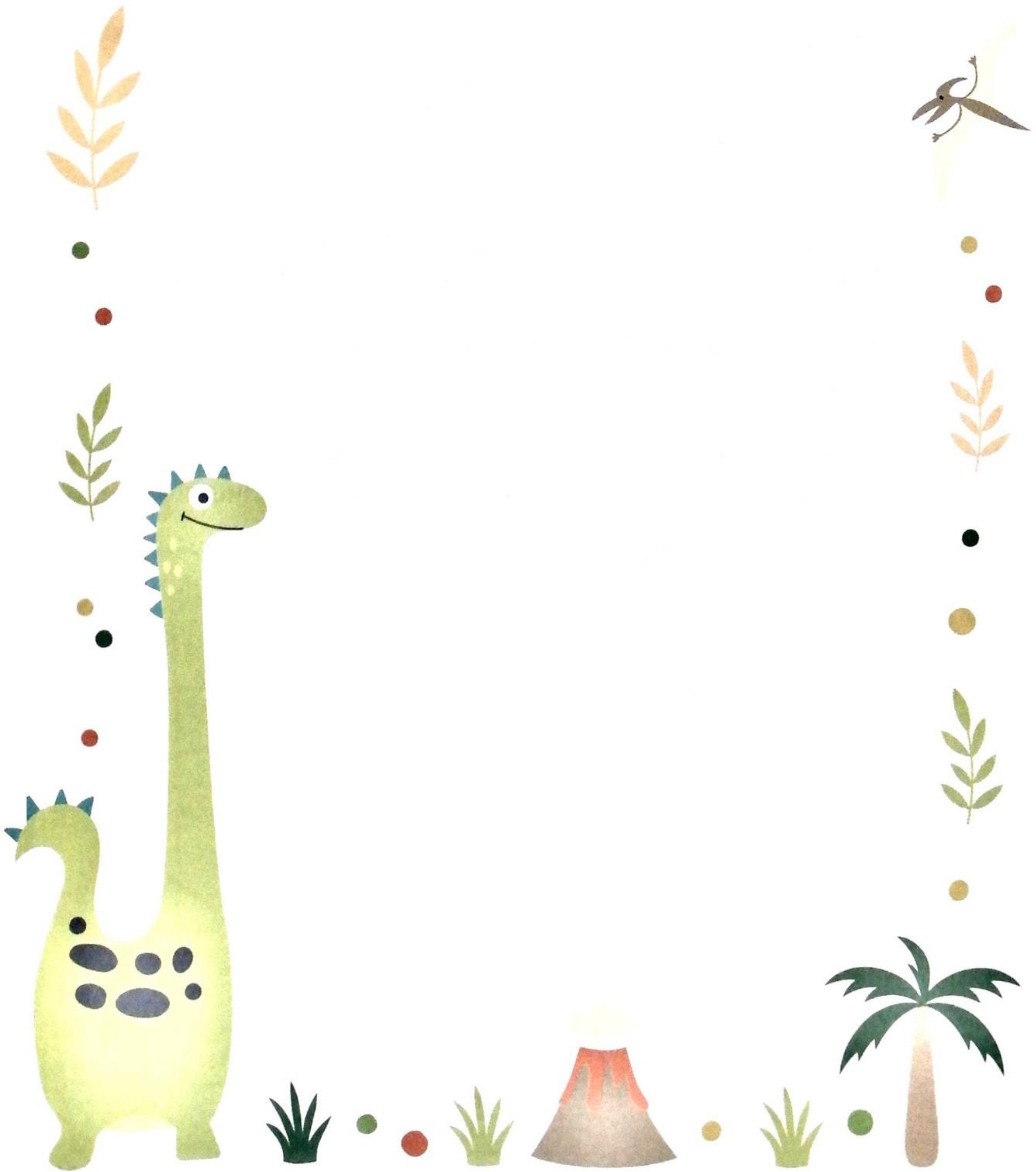
Тиранозавр. Один з найбільших і найнебезпечніших хижаків за всі часи. Проте він міг пересуватися зі швидкістю не більше 20 км/год – як звичайний велосипед.

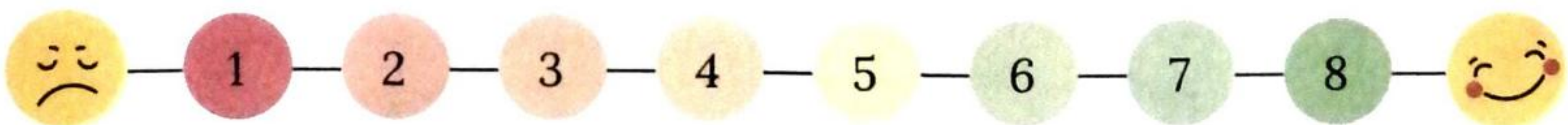
Диплодок. Цей справжній велетень живився лише листям дерев, до якого міг дотягнутися завдяки своїй довжелезній шиї.

4. Уяви, що ти зустрівся з динозавром. Яку пригоду він міг би тобі розповісти? Напиши.

5. Чи цікава твоя розповідь? Оціни.

День Святого Миколая

1. Марійка Підгірянка написала вірш, але його рядки переплуталися. Віднови їх послідовність і пронумеруй.

Книжечок багато
Читати у свято.

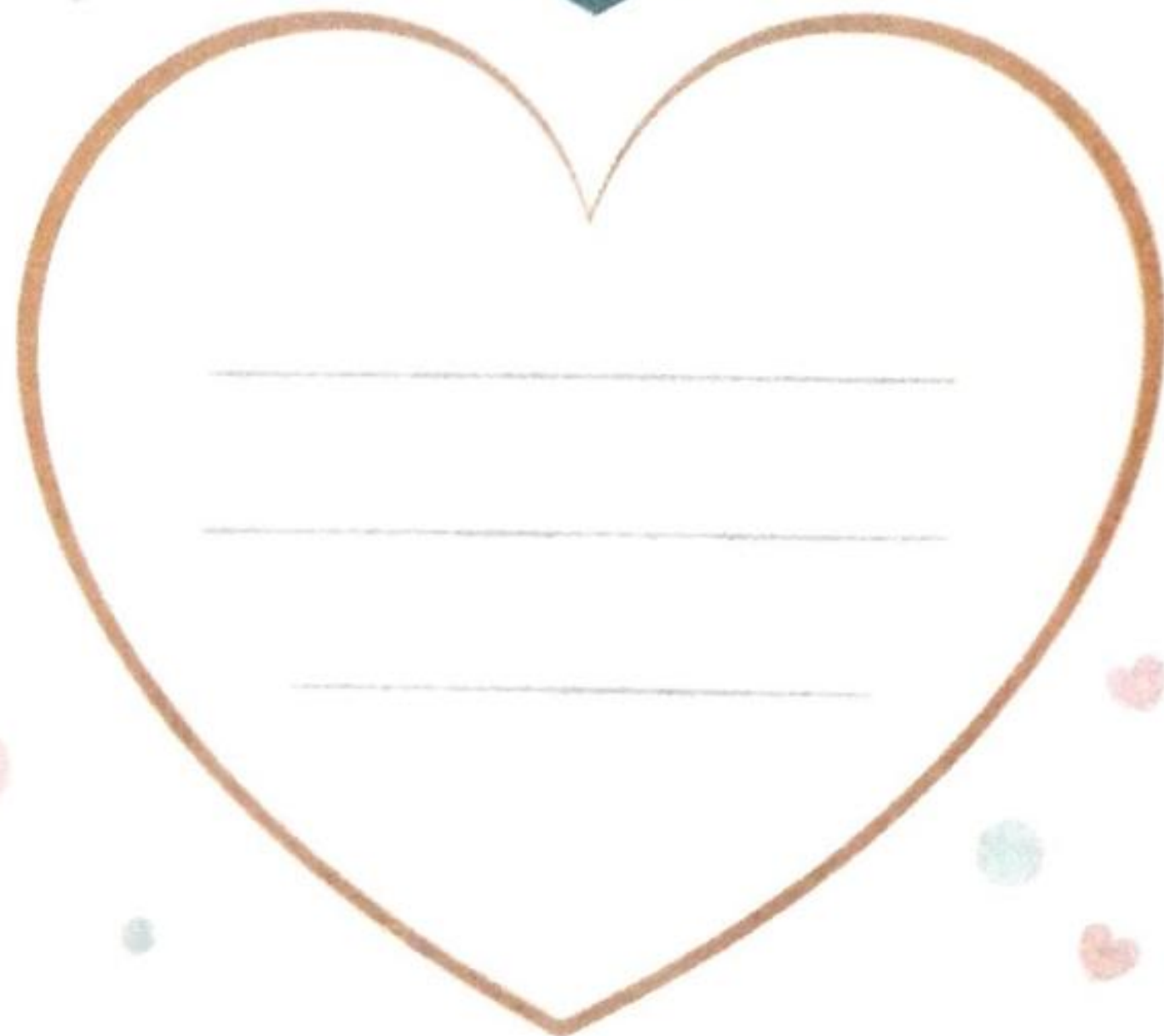
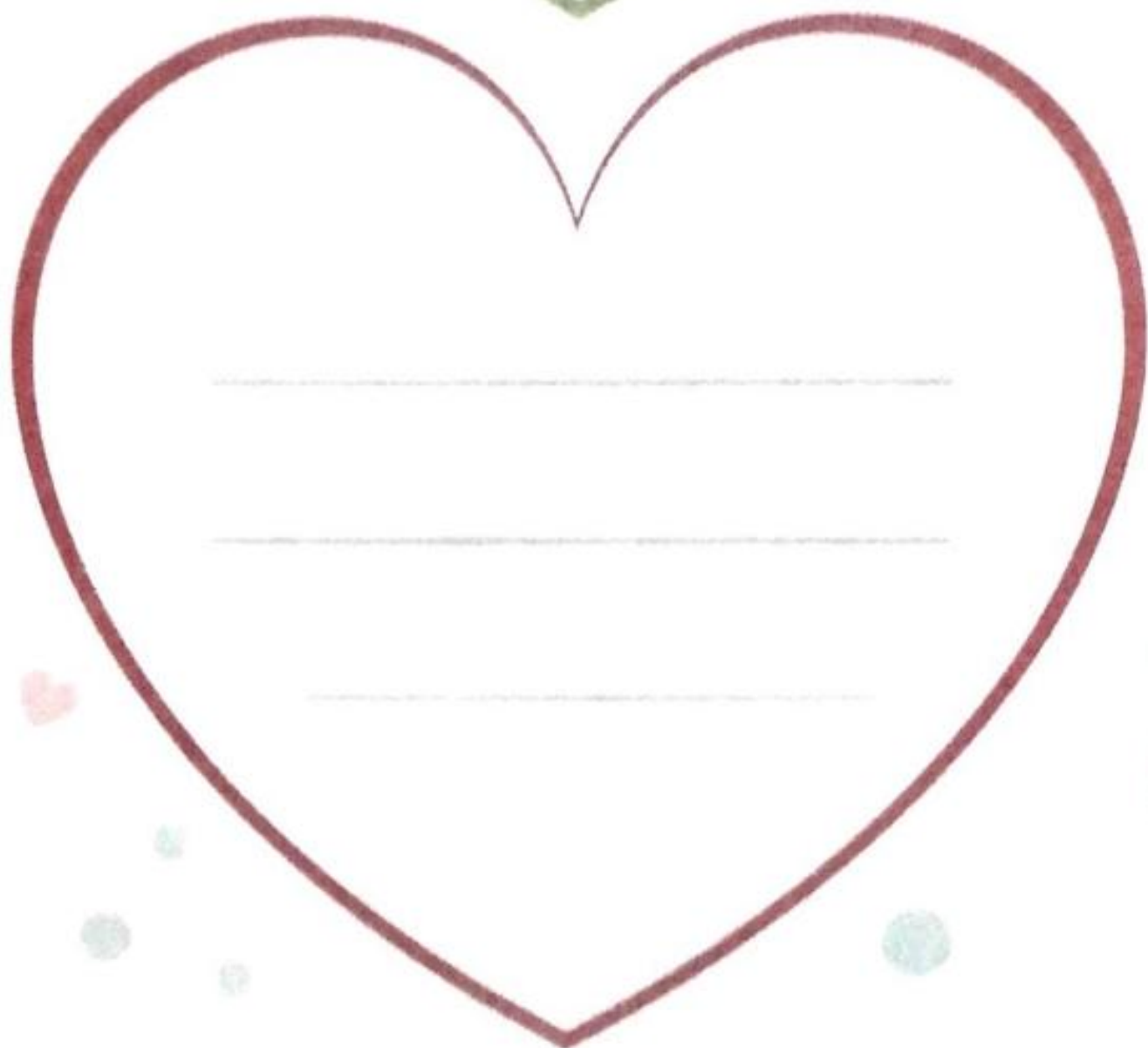
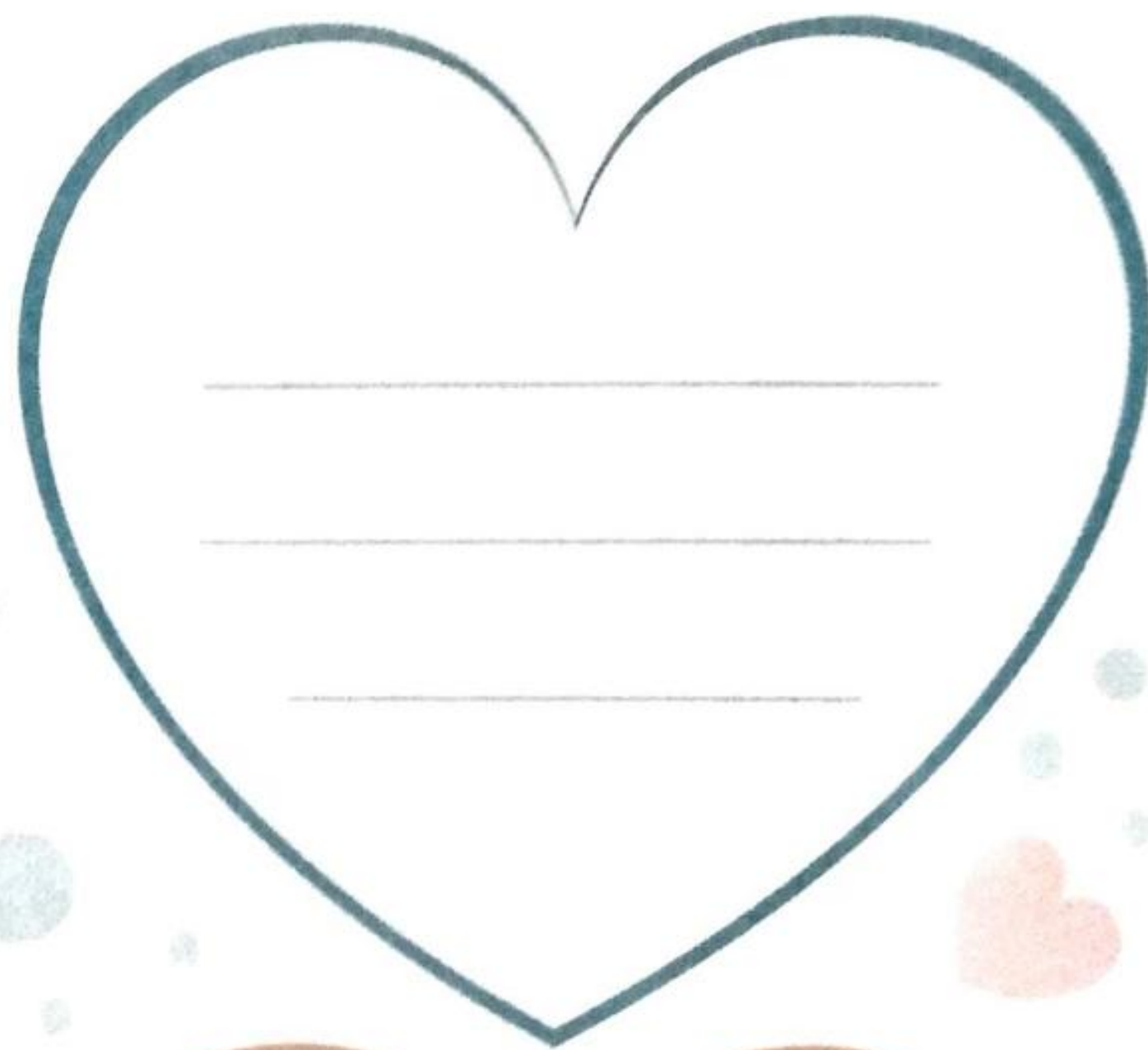
Принеси нам дари
Кожному до пари.

Святий Миколаю,
Прийди до нас з раю,

Цукерки смачненькі,
Булочки пухкенькі,

 Що ти знаєш про Святого Миколая? Влаштуйте у класі "мозковий штурм".

2. Пригадай, якими були твої справи, слова і думки впродовж року. Що доброго побачить Миколай у твоєму серці? Запиши.

3. Напиши лист Святому Миколаєві.

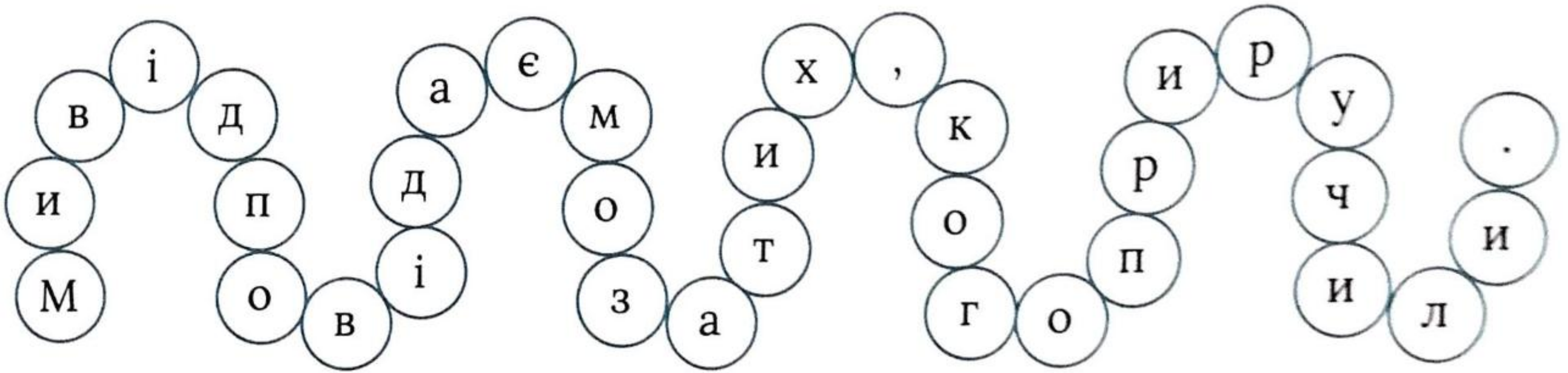
Скористайся планом:

1. Звернися до Миколая.
2. Розкажи йому про свої досягнення протягом року.
3. Напиши, що тобі хотілося б отримати в подарунок.
4. Подякуй та побажай гарних свят.

Як написати оголошення?

1. Розділи ланцюжок літер на слова і прочитай висловлювання відомого французького письменника Антуана де Сент-Екзюпері. Запиши його. Поясни, як ти розумієш його зміст.

Blank handwriting lines for writing the solution to the word chain puzzle.

2. Улянці подарували домашнього улюбленця – собачку Лінду. Дівчинка дуже зраділа і розповіла про це друзям.

Лінда така гарна! Вона невелика, темно-рудого кольору, з білими плямами на животі. На лапах у неї теж є білі плями – вони нагадують шкарпетки. А писочок у Лінди чорний. Шерсть у неї – коротка й тонка. Очі – зеленого кольору. І по очах завжди можна визначити її настрій: інколи Лінда дивиться весело і грайливо, а часом – розумно й трошки сумно.

3. Чи вдалося тобі уявити собачку Лінду? Які слова з Улянчиного опису допомогли тобі в цьому? Знайди їх у тексті та підкресли. Намалюй цю тваринку.

4. Одного разу Улянка прийшла до школи зовсім невесела. Поміркуй, що могло трапитися. Напиши оголошення про те, що зникла Лінда.

В оголошенні не забудь зазначити:

1. Прикмети собаки.
2. Де і коли вона загубилася.
3. Як зв'язатися з господарем.

5. Познач символом (✓), де варто розмістити оголошення, щоб Лінда швидше знайшлася:

☐ В онлайн-спільноті району	☐ На маминій сторінці в соцмережі
☐ На стінах сусідніх будинків	☐ У вагоні метро

6. Чи достатньо інформації ти надав/надала, щоб знайдена кимось собачка неодмінно повернулася до господарки? Оціни своє оголошення.

Як бути ввігливим?

1. Допоможи Дружисловику здійснити мандрівку й зібрати ввічливі слова. Рухатися можна в чотирьох напрямках. Якщо правильно знайдеш усі слова – повернешся на початок.

П	Р	И	В	І	Т	→	В	А	Ч	→	Д	О	Б		
↑	Ч	А	В	А	Ю	У	И	Б	І	Н	А	Р			
	А	Й	→	П	Щ	↓	П	К	Ю	У	Ч	→	П	Е	Р
	Б	О	Р	О	Р	Я	↓	Д	Ш	О	Р	П	Е		

2. Поміркуй, як ти можеш привітатися з однокласниками та однокласницями. Допиши власні варіанти. Проілюструй їх.

Обіймімося!

Дай п'ять!

Потанцюймо на одній нозі!

.....

.....

3. Розглянь малюнки і познач символом (✓) зображені ситуації, в яких діти поведуться правильно. Поясни, чому ти так вважаєш.

Дай мені, будь ласка, ручку.

4. Уяви, що ти прийшов/прийшла до кафе і хочеш зробити замовлення. Яка розмова могла б відбутися з офіціантом? Прочитай початок діалогу. Продовж його, уживаючи ввічливі слова.

Добрий день! Раді Вас бачити в нашому закладі. Ви готові зробити замовлення?

Добридень! Так. Ви могли б мені щось порадити?

Blank blue rounded rectangular box for writing a response.

Blank white rounded rectangular box with two horizontal lines for writing a response.

Blank blue rounded rectangular box for writing a response.

Blank white rounded rectangular box with one horizontal line for writing a response.

Blank blue rounded rectangular box for writing a response.

Blank white rounded rectangular box with one horizontal line for writing a response.

5. Оціни, наскільки добре ти вів/вела діалог з офіціантом.

1

2

3

4

5

6

7

8

Як та навіщо дякувати?

1. Другокласники показали друзям виставу за казкою О. Кукуєвицької "Про пінгвіна, що хотів літати". Після вистави глядачі залишили такі відгуки.

Дякуємо. Все сподобалося.

Ви – молодці! Дуже гарна вистава.

Сподобалися Пінні та Лев.

Були приємно вражені грою акторів. Браво!

Чекаємо на вашу наступну виставу.

- ☀ Яка подяка була найприємнішою для акторів? Познач її символом (✓). Обґрунтуй свою думку.

2. Кому з друзів ти хотіла/хотів би подякувати? За що? Розіграй з однокласником/однокласницею діалог.

Дякую тобі за підтримку! Я її дуже ціную!

А тобі – за веселий настрій! Якби не ти, _____

_____

_____

3. Пригадай історію про собачку Лінду і підпиши ситуації, у яких Улянка пережила зображені емоції.

.....

.....

.....

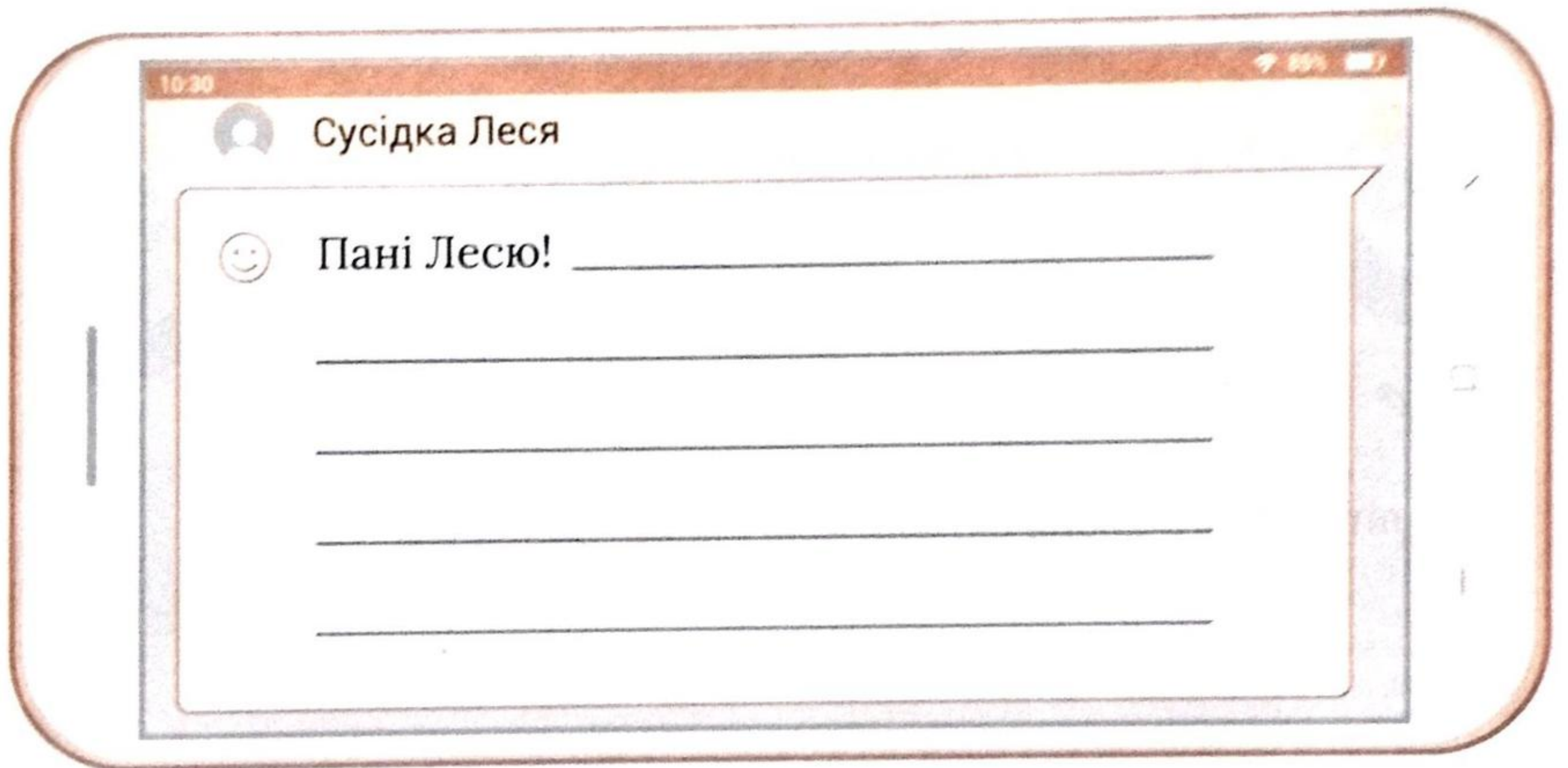
.....

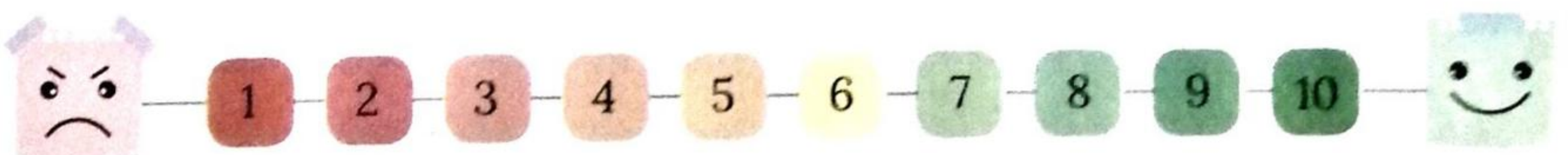
.....

.....

4. Чудова новина про Лінду! Сусідка Леся знайшла собачку, прочитала оголошення і повернула Лінду Улянці. Побачивши Лінду, Улянка так зраділа, що навіть забула подякувати... Але, на щастя, на смартфоні дівчинки зберігся номер, з якого телефонувала рятівниця. Допоможи Улянці написати СМС зі словами вдячності.

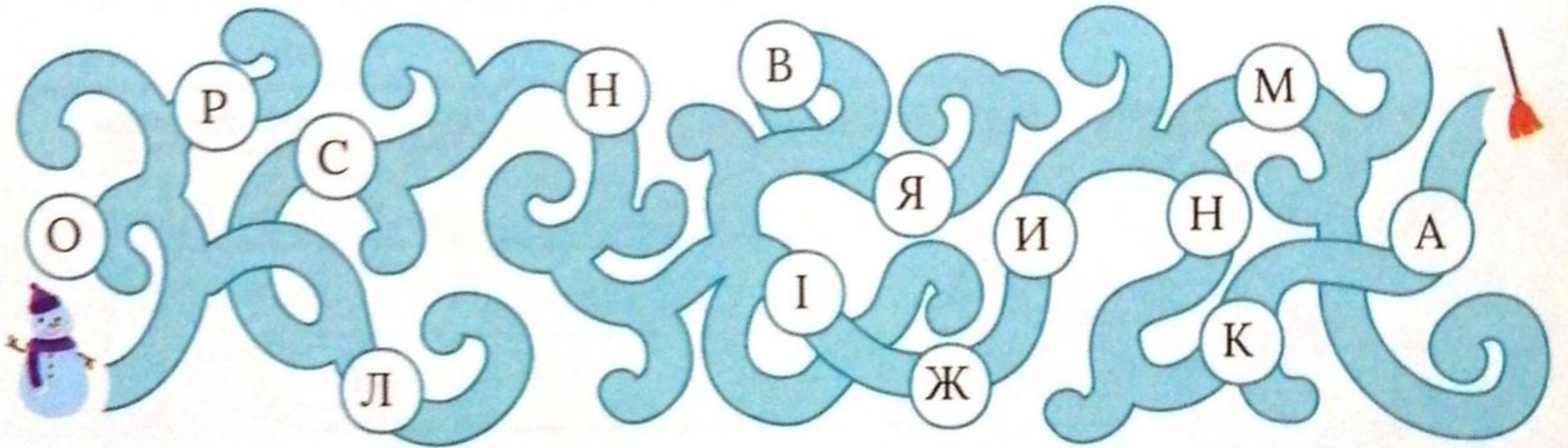

5. А тепер уяви себе на місці пані Лесі. Наскільки приємно було б тобі читати Улянчину подяку? Познач.

Як народжується зимова казка?

1. Пройди лабіринт, збираючи букви. Запиши слово, яке утворилося.

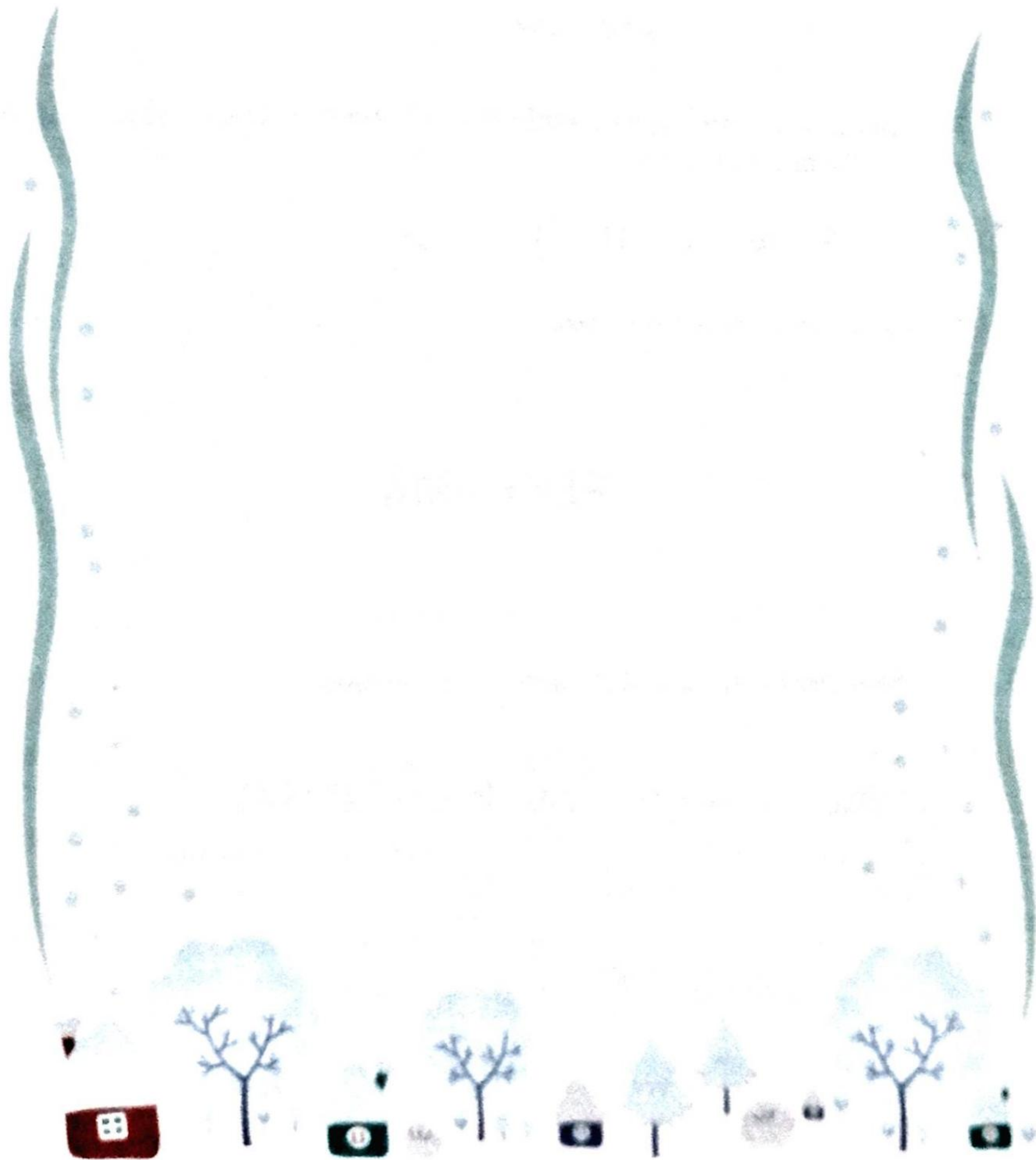
2. Із літер цього слова склади нові слова. Запиши їх.

Blank writing lines for creating new words from the letters of the word found in the maze.

3. Розглянь малюнки. Яка пригода сталася зі сніжинкою? Розкажи.

4. Намалюй сніжинку. Пофантазуй, про що вона могла б тобі розповісти. Запиши її історію.

5. Чи цікава історія твоєї сніжинки? Розфарбуй відповідний смайлик.

Як сприймати та створювати рекламу?

1. Розшифруй слово, пригадавши послідовність літер в українській абетці. Запиши це слово.

21 7 15 16 1 17 1

.....

2. Доповни хмару слів "Реклама".

3. Розглянь рекламу і дай відповіді на запитання.

- ☀ Що в цій рекламі привернуло твою увагу?

.....

- ☀ Що спонукає тебе замовити путівку до цього табору?

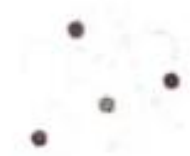
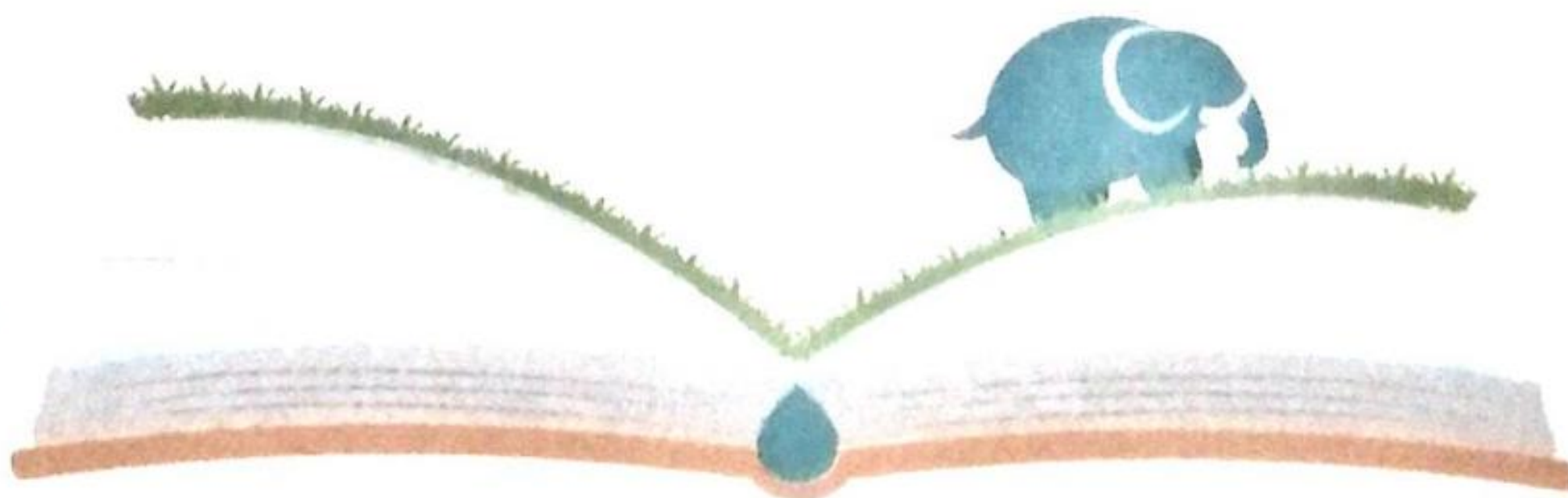
.....

- ☁ Чи до кожної реклами варто дослухатися? Що було б, якби твої батьки купували все, що рекламується?

4. Створи рекламу своєї улюбленої книжки і презентуй її у класі.

Використай те, що приверне увагу майбутніх читачів. Наголосі на тих особливостях книжки, які можуть їм сподобатися.

5. Поспостерігай за реакцією однокласників та однокласниць на твою рекламу. Чи зацікавила вона їх? Оціни.

1

2

3

4

5

Як стати письменницею чи письменником?

1. Чи знаєш ти, що 3 березня – Всесвітній день письменника? Які риси мають бути притаманні письменникам та письменницям? Знайди відповідні слова і наведи їх. Обґрунтуй свій вибір.

ЦІЛЕСПРЯМОВАНІСТЬ   ВПЕРТІСТЬ
ЛІНЬ   КРАСА   ДОТЕПНІСТЬ
НЕУВАЖНІСТЬ   УЯВА
СПРИТНІСТЬ   ДОБРОТА
НАПОЛЕГЛИВІСТЬ   ДОПИТЛИВІСТЬ

2. Яких письменників і письменниць ти знаєш? Запиши їхні імена та прізвища.

3. Знайди в таблиці склади одного кольору. Утвори з них слова – назви літературних жанрів. Запиши їх.

О	КАЗ	ВІ	РО		.....
ВІСТЬ	ПО	КА	ДАН		.....
КА	СКО	МОВ	ПО		.....
ГАД	НЯ	КА	ЗА		.....

4. Уяви себе письменником-фантастом. Побудуй із кубиків "Лего" фігуру. Обведи її. Перетвори її на героя свого фантастичного твору. Вигадай пригоду з цим героєм і запиши її.

Як відгукти себе винахідником чи винахідницею?

1. Прочитай вірш Сергія Пантюка.

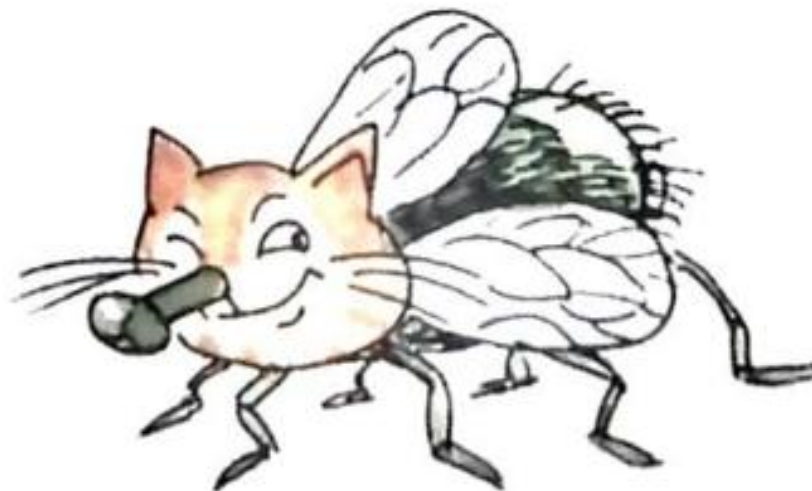
Веселий крутисловик

Розвіршу́ вам ска́жі кльові:
Коніть ска́чик по дірбóві,
Схóдце со́нцить, дрім котя́чить,
Щебетейко солов'я́чить.

Рáнний гáрнок. Рéрез чо́си
Лóзять мчи у вербокóзи.
Дóді! Гóсить! Збаг часну́ти –
Я замóвився у плу́ті!

- ☀ Про що цей вірш? Чому він має таку назву?
- ☀ Які слова перекрутив поет?
- ☀ Спробуй утворити правильні слова і прочитати вірш. Який варіант тобі більше до вподоби?

2. Придумай назви для цих істот. Запиши їх.

.....

.....

.....

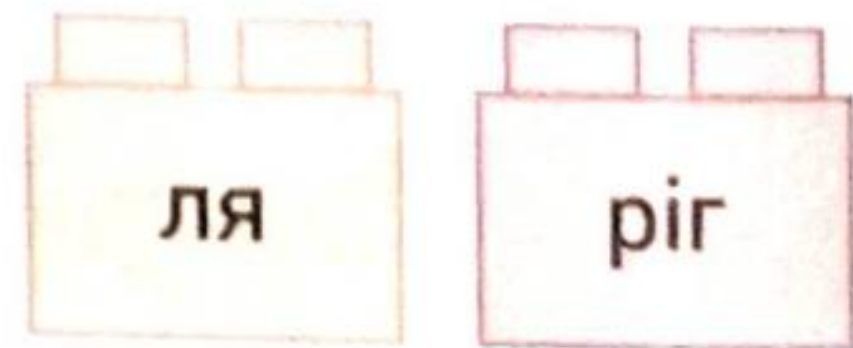
3. Утвори фантастичні слова з поданих складів. Розкажи однокласницям та однокласникам, що вони означають.

.....

.....

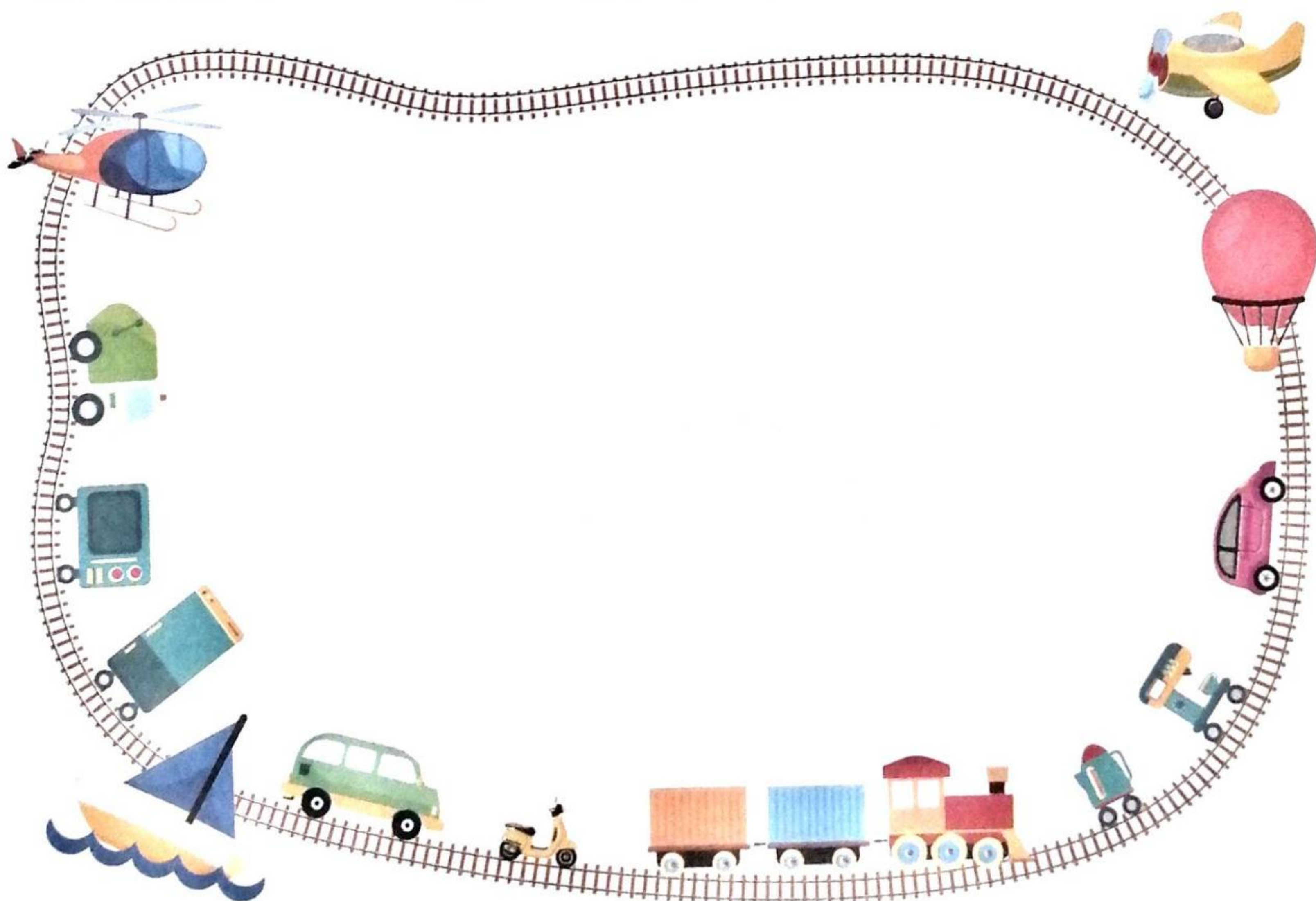
.....

4. Пофантазуй і придумай свої винаходи, поєднавши вже відомі. Розкажи, що вміє робити кожний твій винахід.

Назва побутового приладу	Назва транспортного засобу	Назва винаходу
Холодильник	Машина	Холодошина

5. Склади фантастичну оповідку з утвореними словами.

6. Наскільки ти любиш вигадувати щось нове? Познач.

Обережно: однакові слова!

1. Збери слова з розкиданих літер. Запиши їх. До кожного слова намалюй по дві ілюстрації.

Є слова, які мають не одне, а кілька значень.
Слова в цьому завданні саме такі.

к л ч
и с и
а

к т
о и
к и

и п
н і в
и к

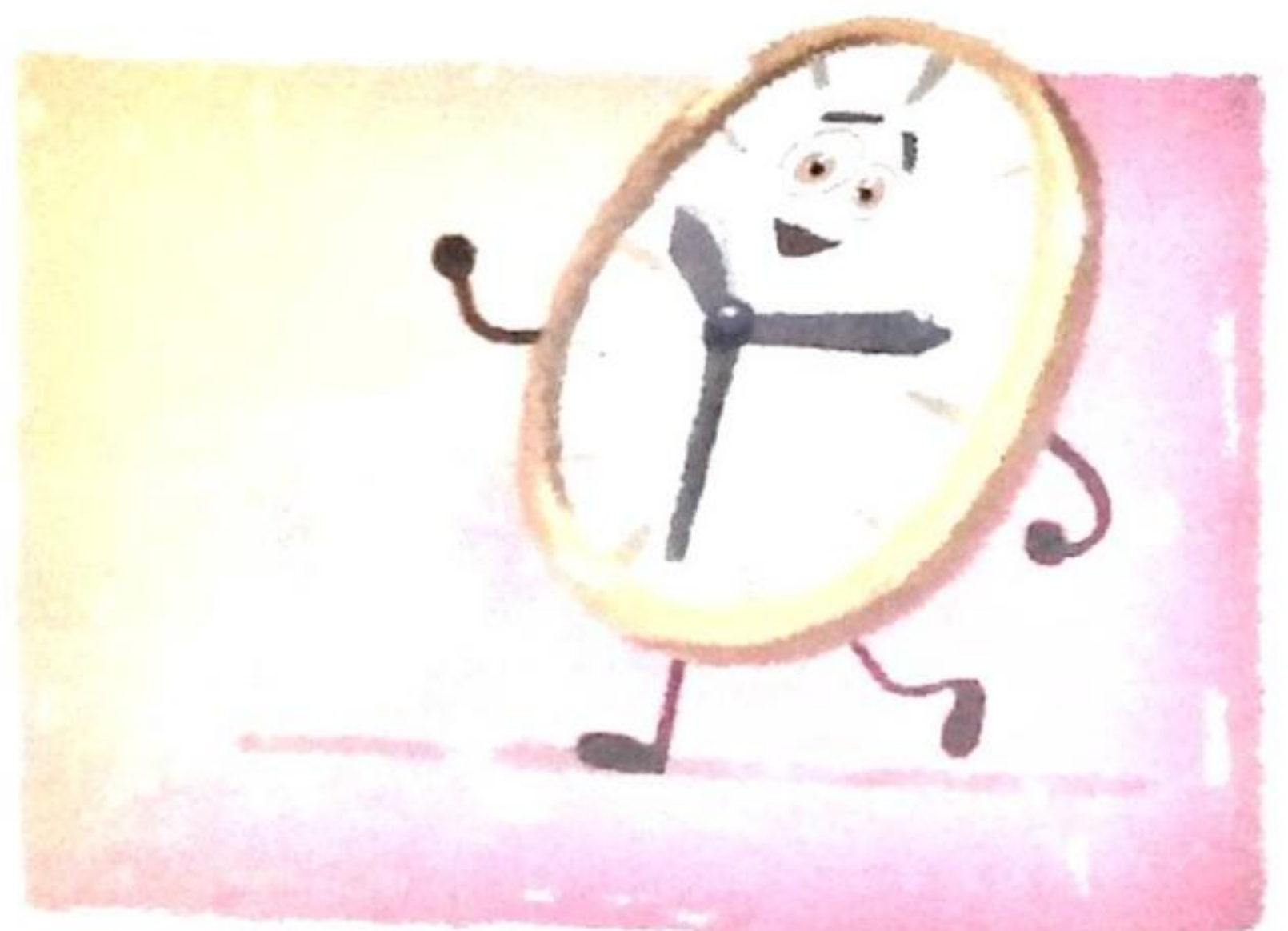
лисичка

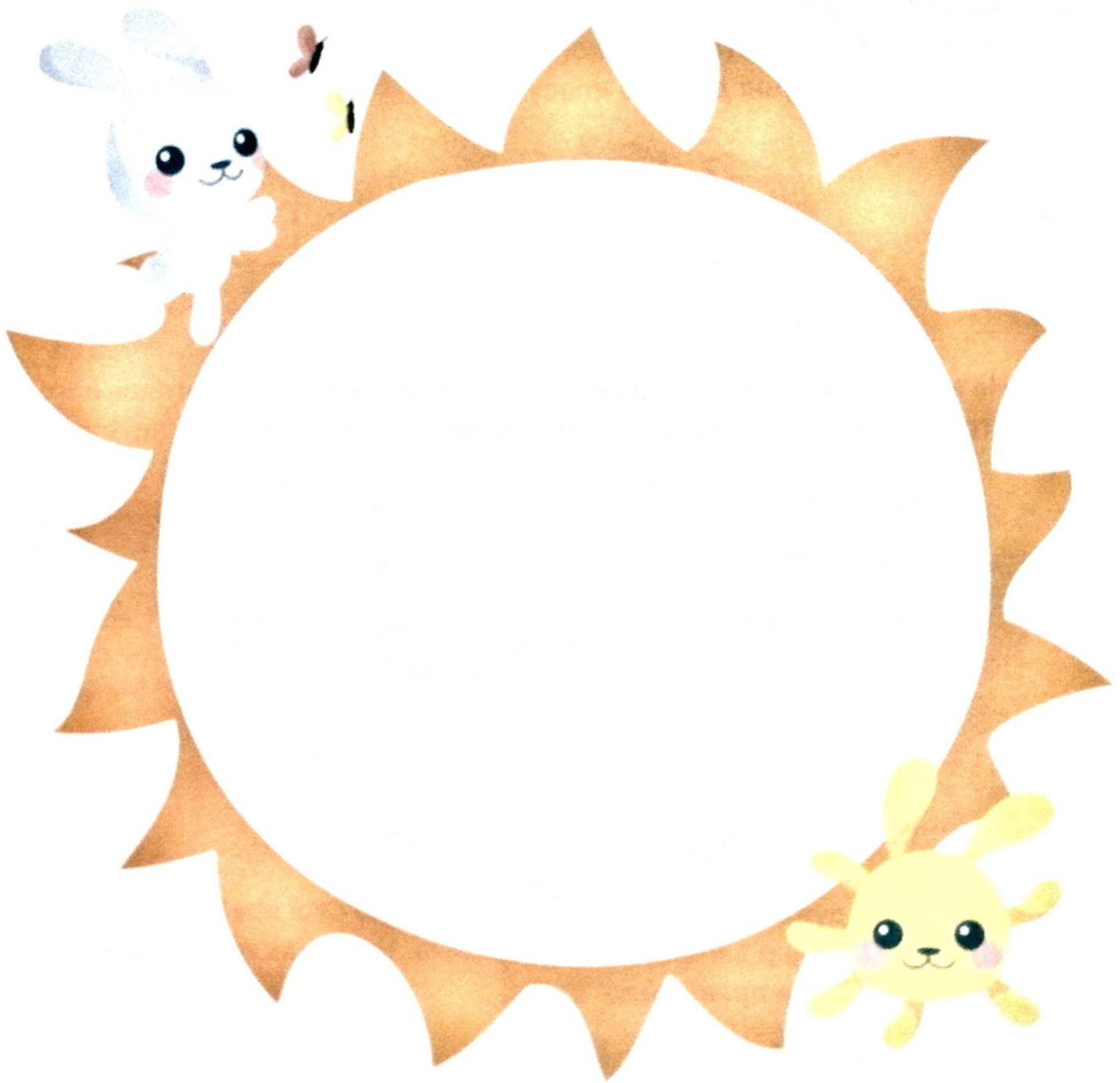
2. Художниці Яні замовили два малюнки, коротко описавши їх сюжет. Але вона намалювала зовсім не те. Розглянь малюнки Яни і напиши, що на них відбувається. Чому художниця не зрозуміла замовника?

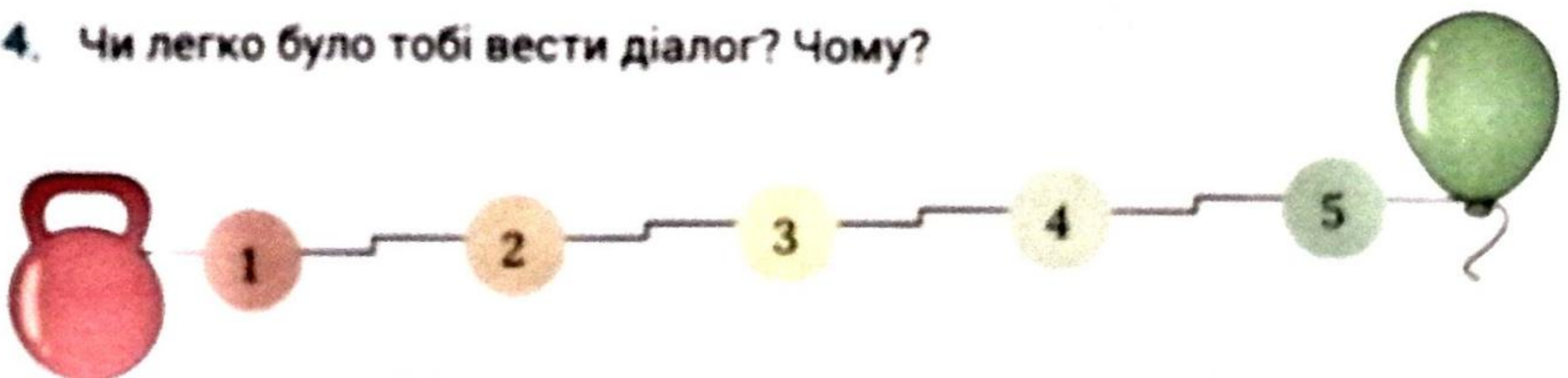
А я не платив!

3. Пофантазуй, про що звичайний зайчик міг би поговорити із сонячним. Запиши їхню розмову.

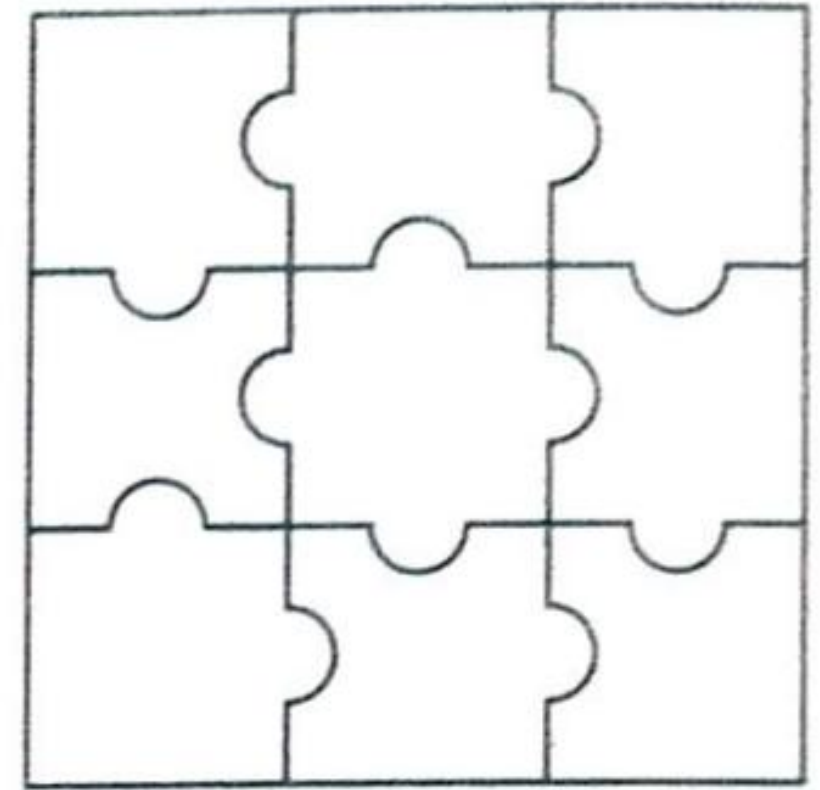
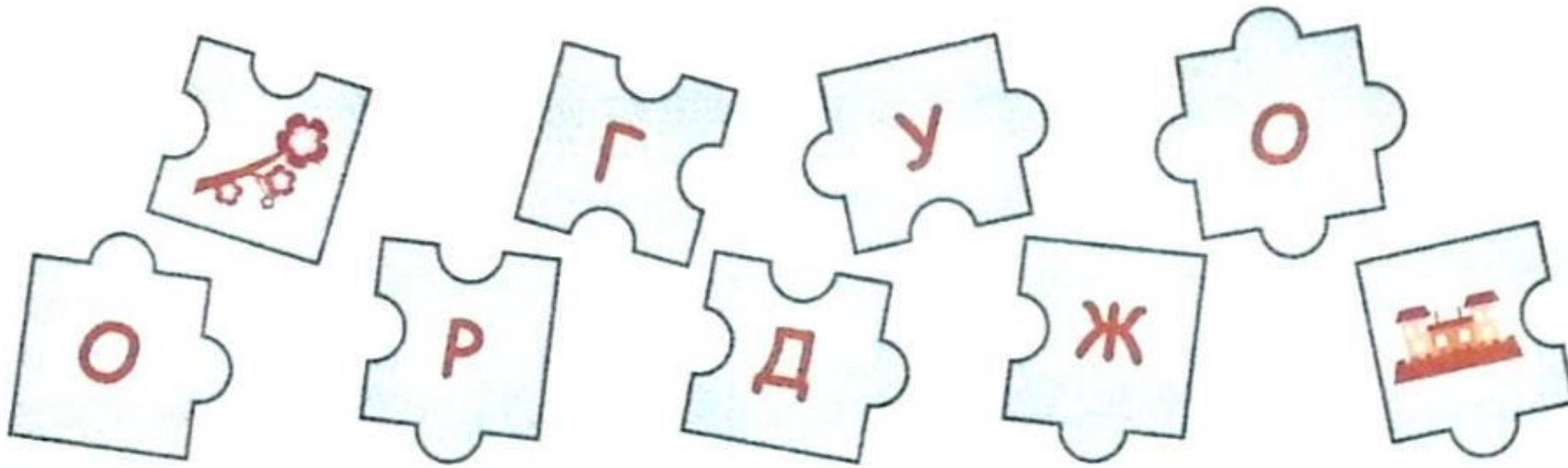

4. Чи легко було тобі вести діалог? Чому?

Як розповідати про мандрівки?

1. Подумки склади пазл. Запиши в його частинках літери і прочитай, до якого міста здійснили подорож учні другого класу.

2. На згадку про свою подорож діти зробили тревелбук. Розглянь його сторінку. Чим запам'яталася мандрівка дітям? Розкажи.

3. Після відвідування піцерії діти написали про свої враження у книзі відгуків. Перевір записи Міли і Маркіяна. Чи немає в них помилок? Запиши відгуки правильно.

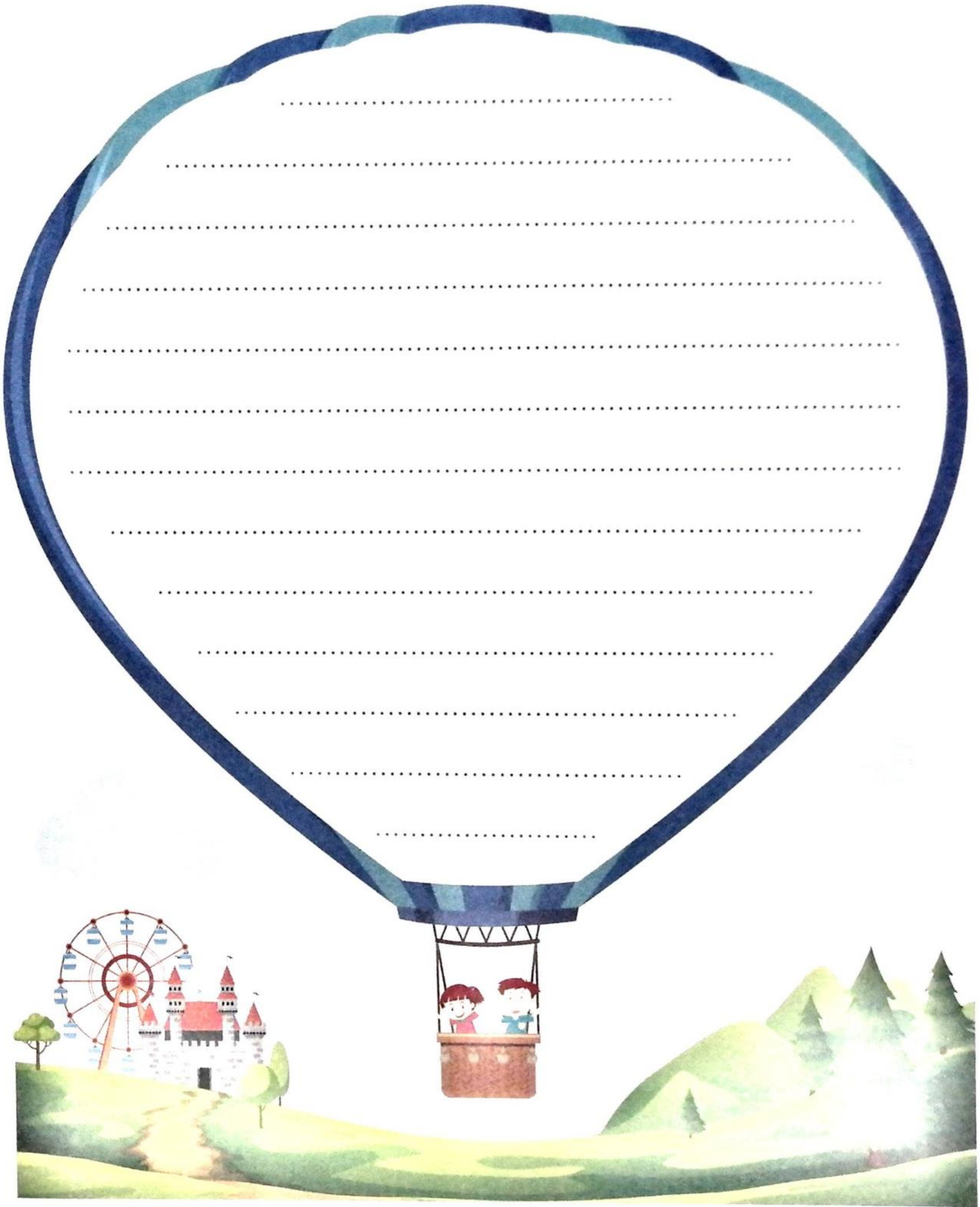
Дякоєму за піцу!
Піца смачна.
Маркіян

Найсмачніша піца,
яку ми їли усвіті!
Міла

.....
.....
.....
.....
.....

4. Напиши оповідку про свою майбутню мандрівку.

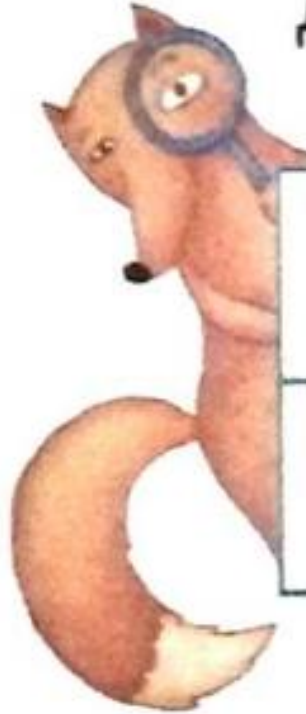
5. Чи вдалося тобі передати свій захват від омріяної мандрівки? Намалюй відповідний смайлик.

Як створити комікс?

1. Медіаша придумала шифровку і зробила до неї ключ. Прочитай слово з літер, які буде видно крізь круглі отвори, коли ключ накладений на шифровку. Запиши це слово.

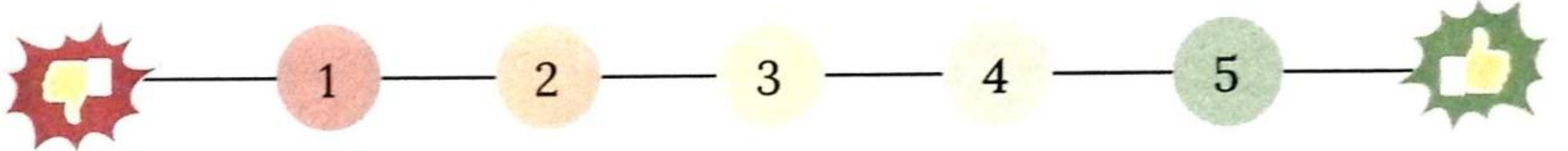
В	О	Ш	Ґ	І	К	Д
К	Ц	Я	М	Є	А	С

	○			○	○	
○			○			○

.....

2. Оціни, наскільки ти любиш читати комікси.

3. Визнач послідовність подій у коміксі і пронумеруй кадри. Розкажи за ними історію.

Ось і мій дім!

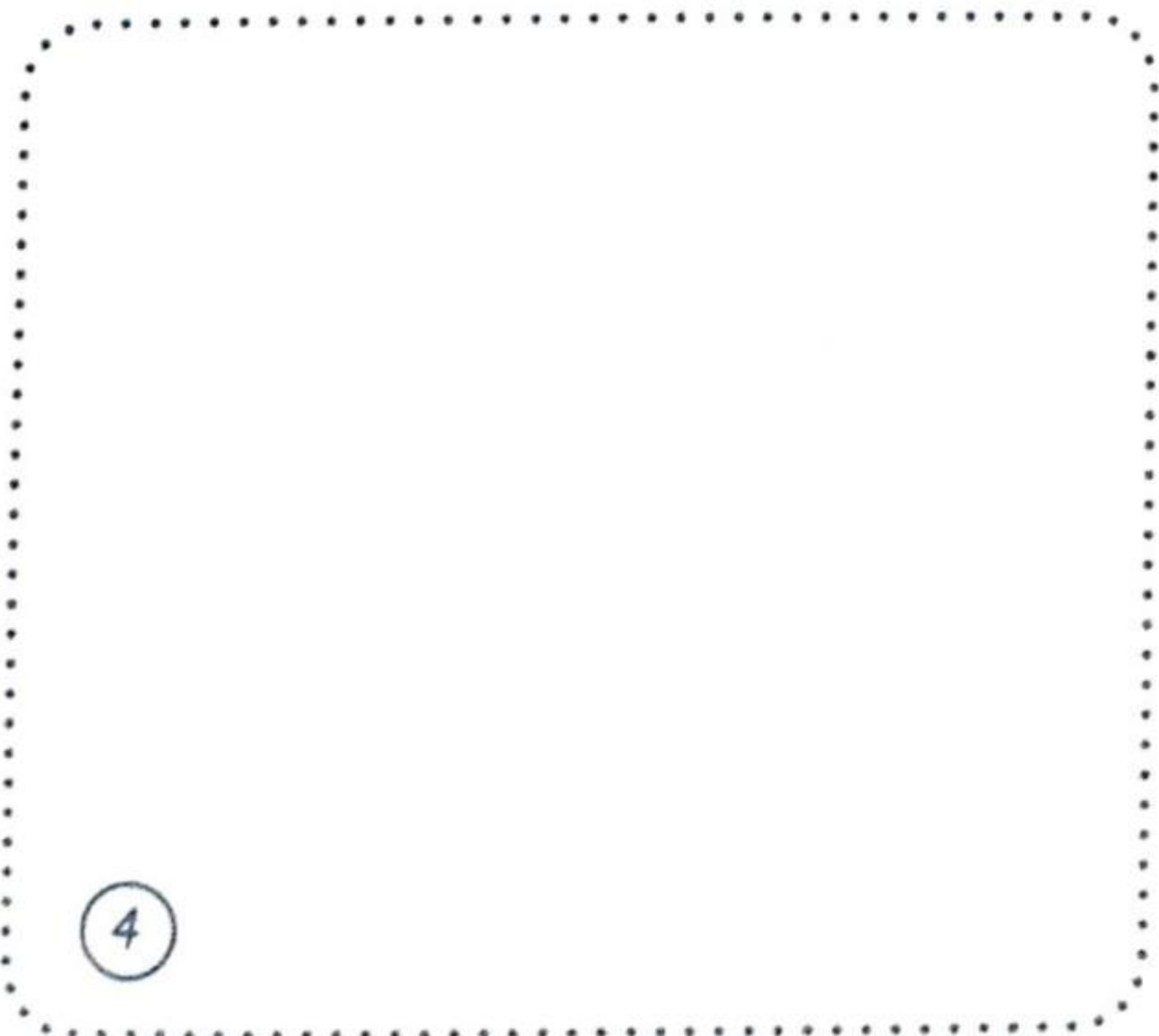
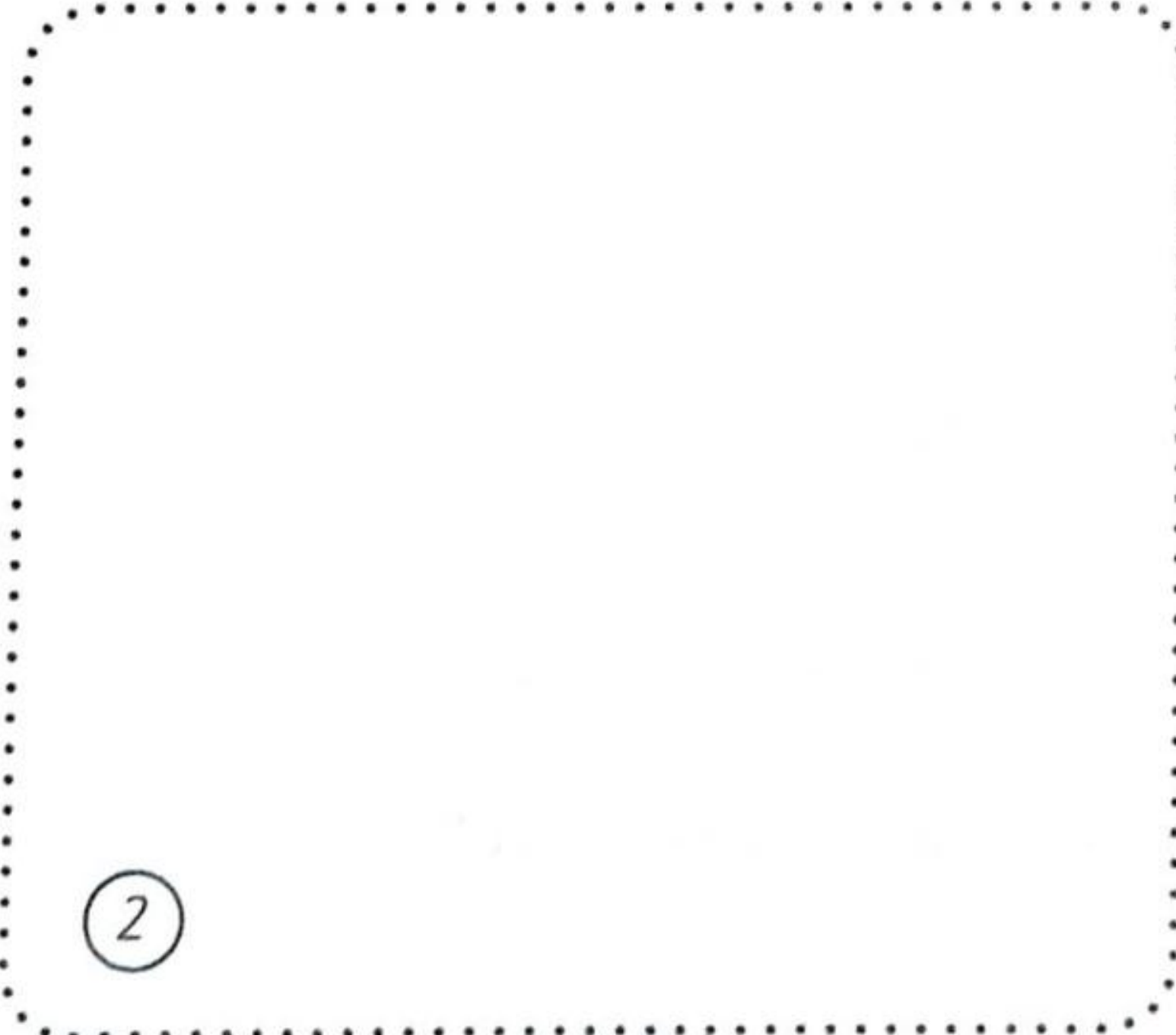
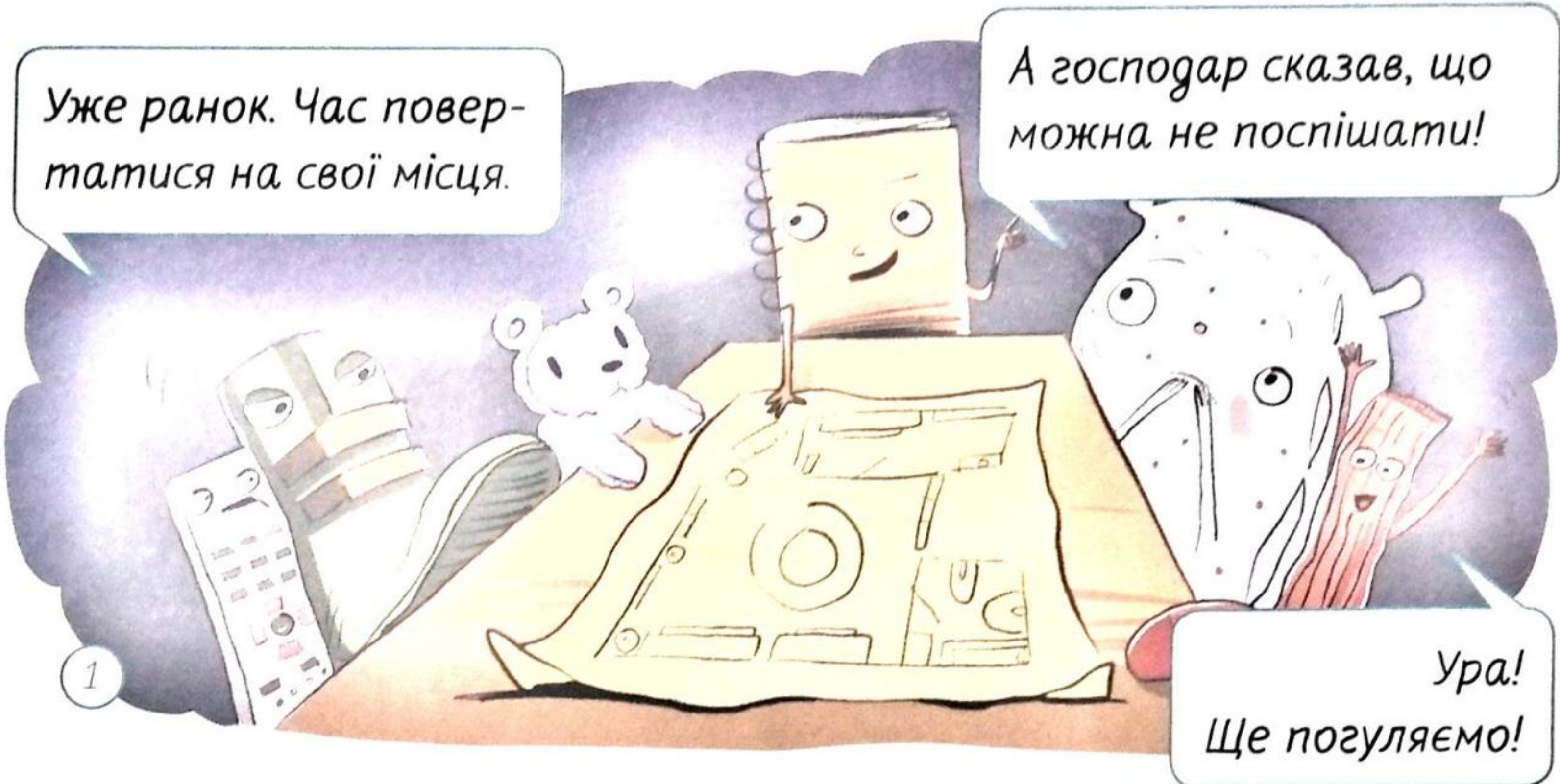
Скільки ще збирати цей морський виноград?.. Сил уже немає.

Дякую за допомогу. Пригортайтеся!

Ми можемо тобі допомогти!

4. Розглянь початок коміксу. Придумай і намалюй його продовження.

3. Склади і запиши фантастичну літню пригоду. Використай у ній усі слова із завдання 2. Проілюструй розповідь.

